

Motion till riksdagen 2011/12:Ju362

av **Ellen Juntti (M)**

Rutiner för att bekämpa brott mot barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bättre rutiner för att bekämpa brott mot barn.

Motivering

Många polisutredningar gällande brott mot barn är förstörda redan innan de ens hunnit starta.

Alla yrkesgrupper som arbetar med barn och all personal inom hälso- och sjukvård och socialtjänst har enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453, SoL) en ovillkorlig skyldighet att anmäla till socialtjänsten om man misstänker att ett barn far illa. Skyldigheten att anmäla till socialtjänsten är absolut och får inte bli föremål för överväganden av den anmälningsskyldige själv.

Det är viktigt att understryka att det aldrig är anmälaren som ska utreda eventuella missförhållanden utan det räcker att man har en misstanke om att ett barn far illa för att göra en anmälan.

De flesta brotten mot barn sker i barnets eget hem. Den vanligaste förövaren är den biologiska pappan, därefter styvpappan och sedan den biologiska mamman. När ett barn blir utsatt för brott i sitt eget hem händer det ofta att barnet berättar detta för sin lärare, på förskolan eller i skolan som han eller hon har förtroende för.

Men någonstans här uppstår en situation där det ofta går fel. Som kriminalinspektör har jag i många år utrett brott mot barn och jag har tyvärr upplevt detta många gånger.

Allt för ofta händer det att personalen tar kontakt direkt med förövaren och berättar vad barnet har sagt. Jag ska berätta om ett fall som jag utrett för att illustrera det hela. Kalle hade berättat för sin förskolefröken att han blivit slagen hemma av sin pappa. Personalen ringde Kalles pappa och kallade ho-

Fel! Okänt namn på

nom till ett möte med personalen på förskolan nästa dag. Efter telefonsamtalet skickade personalen hem Kalle precis som vanligt, som om ingenting hade hänt. Som polis kan jag bara föreställa mig hur Kalles kväll blev.

Nästa dag fick Kalle sitta öga mot öga med pappan tillsammans med förskolans personal. Det som hände vid detta möte var att Kalle tog tillbaka allt han sagt till personalen dagen innan om att pappan slagit honom. Inte helt oväntat sade Kalle att orsaken till att han sagt som han gjort till personalen var att han blivit sur på pappan som inte låtit honom sitta och spela datorspel.

Personalen gjorde ändå en anmälan till socialtjänsten. Det som hände sedan var att även socialtjänsten kallade Kalle och hans pappa till ännu ett möte. Återigen fick Kalle sitta öga mot öga med sin pappa och säga till personalen att han ljugit om att pappan slagit honom.

Trots detta valde socialtjänsten att gå vidare och gjorde en polisanmälan. Åklagaren beslutade att videoförhör skulle hållas med Kalle. Under videoförhöret fortsatte Kalle att vidhålla att han ljugit om att pappan slagit honom. Samtidigt försade Kalle sig lite och jag förstod att han blivit skrämdd till tystnad. Polisutredningen lades ner på grund av för svag bevisning.

Kalle fick åka hem med sin pappa och vad som hände sedan känner jag inte till. Men det är ju ganska lätt att förstå att Kalle inte mår särskilt bra efter alla dessa turer.

Allt för ofta blir det tyvärr som beskrivningen av Kalles situation, det vill säga att många polisutredningar gällande brott mot barn är förstörda redan innan de ens hunnit starta. Detta eftersom man gett pappan möjlighet att hinna påverka Kalle till att ta tillbaka sina uppgifter om att pappan slagit honom. Påverkan kan ske genom fysiskt våld, genom hot eller genom att skuldbelägga Kalle genom att säga att det är Kalles fel att pappa hamnar i fängelse.

Det är oerhört viktigt att polisen får möjlighet att hålla videoförhör med barnet innan denne hunnit påverkas. Det har också hänt många gånger att skolpersonal och socialsekreterare, efter att videoförhör hållits med barnet, berättat för förövaren vad barnet sagt. Detta innan polisförhör hållits med förövaren, vilket inneburit att denne hunnit hitta på trovärdiga förklaringar tex. till barnets skador. Förövaren får också möjlighet att påverka vittnen och undanröja bevis, vilket kan förstöra hela polisutredningen.

När en polisutredning läggs ner tolkar socialtjänsten ofta detta som att en misshandel inte har skett, vilket det inte alls behöver betyda. Det betyder bara att bevisningen inte räcker till åtal. I dessa fall är det viktigt att socialtjänsten fortsätter att följa upp barnet.

Det finns brister och okunskap i hanteringen hos förskolan, skolan, socialtjänsten, polis, åklagare och domstolar när det gäller hur man hanterar brott mot barn. Dessa brister kan få mycket allvarliga konsekvenser för ett barn som Kalle. Därför är det viktigt att alla aktörer vet hur de ska bekämpa brott mot barn. Detta gäller även personal på barnavårds- och mödravårdscentraler samt berörda inom hälso- och sjukvård.

Med anledning av ovanstående problematik menar jag att man bör överväga bättre rutiner som tydligt tar upp hur olika aktörer ska agera när det gäller brott mot barn. Om alla gör rätt kan vi rädda många barn.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 28 september 2011

Ellen Juntti (M)